Do umieszczenia we wszystkich tłumaczeniach:
Niniejszy dokument jest tłumaczeniem oryginalnej angielskiej wersji podręcznika EFESC i jego załączników.
Wersja przetłumaczona jest podrzędna wobec oryginalnej wersji angielskiej.

EUROPEJSKIE STANDARDY PRACY PILARKĄ: 2026

ECS 3: Zaawansowane techniki ścinki drzew i bezpieczne systemy z wyciągarką (drzewa średnie i duże)

Co operator pilarki musi umieć wykonać: bezpiecznie ścinać drzewa o średnicy na wysokości ścinki większej niż efektywna długość prowadnicy, okrzesywać gałęzie, odcinać wierzchołek i pracować z wyciągarką

ECS3-1	**DBAJ O SIEBIE (ŚOI) I O OSOBY WOKÓŁ CIEBIE W PRACY – operator pilarki nosi odpowiednie ŚOI**
1:01	**Spodnie ochronne do pracy z pilarką**
1:02	**Obuwie ochronne do pracy z pilarką**
1:03	**Kask ochronny**
1:04	**Ochrona oczu i słuchu**
1:05	**Rękawice odpowiednie do zadania** (np. przy pracy z liną stalową)
1:06	Odzież wierzchnia niezaczepiająca się
1:07	**Osobista / zespołowa apteczka pierwszej pomocy – na stanowisku pracy**
1:08	Gwizdek / telefon komórkowy / radiotelefon
ECS3-2	**PLANOWANIE PRACY, W TYM POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AWARYJNEJ – operator pilarki musi umieć rozpoznać zagrożenia związane z miejscem pracy i drzewami, przy których będzie pracował:**
2:01	**Planowanie na wypadek sytuacji awaryjnej – sprawdzić informacje**
2:02	**Opis metody pracy – ustnie**
2:03	**Ocena ryzyka – obejście terenu, oględziny i omówienie**
ECS3-3	**KONTROLA BEZPIECZEŃSTWA PRZED PRACĄ (pilarka WŁĄCZONA) – operator pilarki musi umieć sprawdzić stan pilarki / naostrzenie itp. oraz bezpieczeństwo przed użyciem:**
3:01	Metoda uruchamiania na zimno / na ciepło (na ziemi / „blokada nogą”)
3:02	Bezpieczna odległość uruchamiania od paliwa (min. 1 m lub więcej zgodnie z wytycznymi krajowymi)
3:03	**Sprawdzone działanie hamulca łańcucha, osłony lewej dłoni i blokady dźwigni przepustnicy**
3:04	Sprawdzone smarowanie pilarki (np. test wyrzutu oleju lub obecność oleju na ogniwach napędowych)
3:05	Łańcuch nie porusza się po zwolnieniu dźwigni przepustnicy (brak pełzania łańcucha)
3:06	Wyłącznik działa (jeśli nie – zatrzymać silnik ssaniem, a pilarkę oznaczyć jako niedopuszczoną do użytku)
3:07	Ponownie sprawdzone napięcie łańcucha „na ciepło”
ECS3-4	**SPEŁNIENIE WYMAGAŃ PRAWNYCH I ŚRODOWISKOWYCH DLA MIEJSCA PRACY ZGODNIE Z NORMAMI KRAJOWYMI – operator pilarki musi umieć sprawdzić wymagania:**

4:01	**Ochrona fauny, flory, dzikiej przyrody, cieków wodnych, wymagań dla miejsca pracy itp. w zakresie zanieczyszczeń / szkód:**
4:02	W miarę możliwości stosować biodegradowalne oleje i paliwo alkilatowe
4:03	Zapobiegać powstawaniu odpadów lub usuwać je bez powodowania dalszych szkód, zgodnie z przepisami, w szczególności z normą dotyczącą odpadów nadających się do recyklingu
ECS3-5	**STAŁA BEZPIECZNA I ERGONOMICZNA POZYCJA I METODA CIĘCIA – operator pilarki musi umieć wykonywać wszystkie czynności cięcia w sposób bezpieczny i ergonomiczny, uwzględniając:**
5:01	**Prawa ręka na tylnym uchwycie podczas cięcia**
5:02	**Lewy kciuk zawsze obejmuje przedni uchwyt, głowa / szyja nie mogą znajdować się na linii łańcucha (chyba że przy sprawdzaniu linii cięcia z końcówką prowadnicy w pełni widoczną) podczas cięcia**
5:03	**Korpus pilarki nie znajduje się powyżej wysokości barków podczas cięcia**
5:04	**Właściwe używanie hamulca łańcucha: zgodnie z przepisami krajowymi, np. podczas przemieszczania się z pracującym silnikiem, gdy pilarkę trzeba odłożyć w trakcie przenoszenia przeciętego materiału lub przed zdjęciem ręki z pilarki**
5:05	**Stabilna i ergonomiczna pozycja**
5:06	**Bezpieczna pozycja z boku drzewa / pnia przy wszystkich czynnościach**
ECS3-6	**PRZYGOTOWANIE DRZEWA DO ŚCINKI PRZEZ BEZPIECZNE PODKRZESANIE – operator pilarki musi również umieć usunąć dolne gałęzie, uwzględniając:**
6:01	Prawidłowe „wejście” (usunięcie nisko zwisających gałęzi w celu utworzenia dojścia do pnia) i podkrzesywanie tuż przy pniu, systematycznie w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara
6:02	**Położenie pilarki względem operatora, prowadnica po przeciwnej stronie pnia lub poza linią głowy / szyi i ciała** (technika pracy)
ECS3-7	ŚCINKA DRZEW W SPOSÓB BEZPIECZNY I ERGONOMICZNY – operator pilarki musi umieć bezpiecznie ścinać następujące rodzaje drzew: proste; przeważone do tyłu; przeważone do przodu lub przeważone na bok. Do wspomagania ścinki można użyć wyciągarki, jeśli narzędzia pomocnicze uznano za niewystarczające.
7A:1	**Drzewa sprawdzone pod kątem oznak zgnilizny lub rozkładu, luźnych gałęzi oraz dokładnie ocenione pod względem rozkładu ciężaru** (ocena drzewa)
7A:2	**Dokonany prawidłowy wybór kierunku obalenia**
7A:3	**Przygotowane i wybrane drogi ucieczki**
	Operator pilarki musi umieć wykonać podcięcie wyznaczające kierunek obalenia, stosując:
7B:1	Górne cięcie podcięcia / podcięcie wykonane (zwykle pod kątem 45–60°)
7B:2	Dolne cięcie podcięcia jak najbliżej ziemi (chyba że wymagania dla miejsca pracy są inne)
7B:3	Podcięcie na głębokość 20–30% średnicy pnia, chyba że stan drzewa wymaga inaczej
7B:4	**Cięcia podcięcia dokładnie się spotykają (bez przecięcia)**
7B:5	**Podcięcie skierowane w wybranym kierunku obalenia**

7B:6	Cięcie wgłębne wykonane w razie potrzeby w środek podcięcia, na odpowiedniej wysokości, głębokości i szerokości, w celu usunięcia środka drzewa
	Operator pilarki musi umieć wykonać główne cięcie / cięcia ścinające bezpieczną i skuteczną metodą ścinki (np. cięcie „duńskie" / z zachowanym narożnikiem („saved corner"); cięcie wgłębne z cięciem promieniowym; technika „cięcia wgłębnego" z pozostawieniem tylnej listwy podtrzymującej; lub inne cięcie odpowiednie do pokroju drzewa).
7C:1	**Wybrana właściwa metoda ścinki dla danego pokroju drzewa**
7C:2	Usunięte nabiegi korzeniowe i/lub wykonane nacięcia boczne („uszy") zapobiegające rozdarciu, odpowiednio do potrzeb
7C:3	**Sprawdzenie miejsca pracy pod kątem szczególnych warunków bezpieczeństwa (w tym osób trzecich) przed rozpoczęciem głównego cięcia ścinającego i głośne ostrzeżenie słowne: brak osób nieupoważnionych w promieniu dwóch długości drzewa lub bezpośrednio poniżej na stromych stokach**
7C:4	Główne cięcie ścinające nie wyżej niż 10% średnicy drzewa ponad poziomem podcięcia
7C:5	Cięcia ścinające wykonane odpowiednio łańcuchem „pchającym" lub „ciągnącym"
7C:6	Bezpieczne wycofanie pilarki i odpowiednie użycie hamulca łańcucha
7C:7	**Końcowa pozycja operatora jest bezpieczna względem pokroju drzewa**
7C:8	**Pozostawiona zawiasa odpowiednia do średnicy, pokroju i stanu drzewa**
7C:9	**Odpowiednie narzędzia pomocnicze użyte w razie potrzeby do obalenia drzewa**
7C:10	**Operator w pełni korzysta z przygotowanej drogi ucieczki, gdy tylko drzewo zaczyna się przewracać**
7C:11	**Spojrzeć w górę i sprawdzić, czy nie ma luźnych gałęzi, wierzchołków itp.**
ECS3-8	**OKRZESYWANIE I PRZERZYNKA PNI W SPOSÓB BEZPIECZNY I ERGONOMICZNY –** bezpieczna praktyka pracy obejmuje:
8A:1	Prawidłowa postawa i oparcie pilarki na drzewie i/lub prawej nodze
8A:2	**Włączać hamulec łańcucha lub wyłączać pilarkę przy sięganiu nad prowadnicą, usuwaniu gałęzi lub pokonywaniu przeszkód**
	Operator pilarki musi umieć unikać:
8A:3	**Przemieszczania się z poruszającym się łańcuchem, gdy pilarka jest po tej samej stronie pnia co operator**
8A:4	Sięgania pilarką zbyt daleko lub zbyt daleko wokół drzewa po jego drugiej stronie
8A:5	**Cięcia w kierunku nóg lub ciała**
8A:6	**Używania strefy odbicia na końcówce prowadnicy**
8A:7	Stania okrakiem nad pniem
8A:8	**Pracy po dolnej stronie drzewa na stokach, chyba że drzewo jest zabezpieczone**
	Operator pilarki musi umieć okrzesywać / rozdrabniać drzewa bezpieczną i skuteczną metodą odpowiednią do układu gałęzi, odcinając równo z pniem:
8B:1	Kolejność cięć i położenie pilarki przy usuwaniu gałęzi odpowiednie do układu gałęzi, efekt końcowy – równo z pniem
8B:2	**Na stokach pracować od górnej strony drzewa**

8B:3	**Przy silnym naprężeniu „bocznym” pracować wyłącznie od ściskanej strony gałęzi**
8B:4	Oceniane siły ściskające i rozciągające oraz stosowane odpowiednie cięcia
8B:5	Ciężkie gałęzie stopniowo skracane
8B:6	Ostrożna praca w kierunku do środka przy gałęziach wznoszących się i zwisających
8B:7	**Nie pracować pod zwisającymi konarami**
8B:8	Pozostawić na pniu główne gałęzie podporowe, odpowiednio do potrzeb
8B:9	Odpowiednio obracać pień, aby sprowadzić gałęzie znajdujące się powyżej wysokości barków na bezpieczny poziom cięcia
	Operator pilarki musi umieć odciąć wierzchołek drzewa zgodnie z wymaganiami dla miejsca pracy (odcięcie wierzchołka pod kątem prostym z odpowiednimi cięciami po stronie rozciąganej / ściskanej):
8C:1	Odcięcie wierzchołka / wierzchołków na odpowiedniej średnicy
8C:2	Odcięcie wierzchołka / wierzchołków bezpieczną metodą cięcia
8C:3	Zagospodarowanie wierzchołka / wierzchołków zgodnie ze specyfikacją pracy (np. kornik, odżywianie gleby itp.)
	Usunięcie pozostałych gałęzi bezpieczną i skuteczną metodą (stosowanie wyłącznie techniki „podcinania od spodu” jest niedopuszczalne):
8D:1	Obrócić pień, używając odpowiednich narzędzi pomocniczych / technik
8D:2	Zastosować bezpieczną i skuteczną metodę odcinania pozostałych gałęzi
8D:3	Wszystkie gałęzie usunięte równo z pniem
	Przerzynka dłużyc o średnicy większej niż długość prowadnicy według specyfikacji. Operator pilarki musi umieć stosować:
8E:1	Odpowiednio cięcia redukujące
8E:2	Prawidłową technikę cięcia wgłębnego
8E:3	Prawidłowy kąt i głębokość cięć
8E:4	W razie potrzeby najpierw cięcie po stronie ściskanej
8E:5	Prawidłowe położenie cięcia końcowego (po stronie rozciąganej)
8E:6	Prawidłowe używanie dźwigni przepustnicy
8E:7	Prawidłową dokładność cięć
8E:8	Dokładność pomiaru w rozsądnej tolerancji
8E:9	Odpowiednie narzędzia pomocnicze do przetaczania / podnoszenia
ECS3-9	**OPERATOR PILARKI MUSI UMIEĆ PRZYGOTOWAĆ I UŻYĆ SYSTEMU Z WYCIĄGARKĄ DO WSPOMAGANEJ ŚCINKI DRZEWA LUB DO ŚCIĄGNIĘCIA DRZEWA ZAWIESZONEGO W SPOSÓB BEZPIECZNY I ERGONOMICZNY:** (Wyciągarka może być ręczna lub mechaniczna, ale musi być dostosowana do wielkości drzewa. Wszystkie elementy, w tym punkty kotwiczenia, muszą być odpowiednie do celu i zgodne z używanym systemem.) Bezpieczna praktyka pracy obejmuje, odpowiednio do stosowanej metody:
	Operator pilarki musi umieć przygotować miejsce pracy ze sprzętem do wyciągania w celu wspomaganej ścinki lub ułatwienia ściągania:

9A:1	**Ocenić położenie drzewa i/lub sprawdzić stan zawiasy, jeśli drzewo zostało zawieszone**
9A:2	Usunąć gałęzie i przeszkody z linii obalenia / ściągania
9A:3	**Wybrać kierunek obalenia / ściągania odpowiedni do pokroju drzewa i warunków w miejscu pracy**
9A:4	**W razie potrzeby przygotować (nowe) drogi ucieczki**
9A:5	**Dobrać sprzęt do wyciągania odpowiedni do obciążenia przy wspomaganej ścince / ściąganiu drzewa**
9A:6	**Sprawdzić stan i zgodność elementów używanych przy wyciąganiu**
9A:7	**Zainstalować punkty mocowania liny wyciągarki na / w drzewie, zapewniające wystarczające bezpieczeństwo i odpowiednie ramię dźwigni dla przykładanego obciążenia i systemu wyciągania, stosując bezpieczne i skuteczne techniki dostępu.**
9A:8	**Wybrać punkt kotwiczenia wyciągarki lub wyciągarki zamontowanej na pojeździe wystarczająco pewny dla przykładanego obciążenia.**
9A:9	**Ustawić i przygotować sprzęt do ciągnięcia, prawidłowo skonfigurowany dla systemu wyciągarki i przykładanego obciążenia.**
9A:10	**W razie potrzeby przygotować ciągnięcie z odchyleniem kierunku (np. z bloczkiem zmiany kierunku na stromych stokach lub wokół przeszkód).**
9A:11	**Wybrać drogę / drogi ucieczki i wyznaczyć strefy zagrożenia dla operatorów oraz strefy wykluczenia dla osób trzecich zgodnie z przepisami krajowymi lub wytycznymi EFESC dotyczącymi ścinki wspomaganej liną (efesc.org/downloads/)**
9A:12	**W razie potrzeby wyznaczyć kompetentnego obserwatora (sygnalistę)**
9A:13	**Uzgodnić jasne zasady komunikacji przy wspomaganej ścince / ściąganiu**
9A:14	**Przetestować układ wyciągarki tymczasowym napięciem wstępnym, aby upewnić się, że wszystkie elementy, w tym punkty kotwiczenia, są pewnie zamocowane i działają prawidłowo.**
9A:15	**Brak osób nieupoważnionych w promieniu dwóch długości drzewa lub bezpośrednio poniżej na stromych stokach**
	Operator pilarki musi umieć przygotować drzewo do ścinki wspomaganej liną:
9B:1	**Bezpieczną pozycję z boku drzewa**
9B:2	**Wykonać cięcia ścinające z zastosowaniem (w razie potrzeby) metody z listwą podtrzymującą i/lub klina jako zabezpieczenia przy wspomaganej ścince**
9B:3	**Operator pilarki przechodzi do strefy bezpiecznej**
9B:4	**Upewnić się, że polecenie uruchomienia wyciągarki zostało jasno przekazane operatorowi wyciągarki (lub obsługiwać wyciągarkę ze strefy bezpiecznej w systemie jednoosobowym)**
	Operator pilarki musi umieć przygotować drzewo zawieszone do ściągnięcia:
9C:1	**Bezpieczną pozycję z boku drzewa**
9C:2	**Bezpieczne wycofanie pilarki z pozostawieniem 10–20% zawiasy podtrzymującej po obu stronach**
9C:3	**Odpowiednio założyć lub przełożyć pętlę (lub łańcuch) na odziomku lub punkcie kotwiczenia**
9C:4	**Zamocowanie liny wyciągarki do pętli lub łańcucha**
9C:5	**Ostrożnie usunięte pozostałości podtrzymującej zawiasy (i/lub w razie potrzeby odpowiednio ukształtowany pniak)**
9C:6	**Operator pilarki przechodzi do strefy bezpiecznej**

9C:7	**Upewnić się, że polecenie uruchomienia wyciągarki zostało jasno przekazane operatorowi wyciągarki (lub obsługiwać wyciągarkę ze strefy bezpiecznej w systemie jednoosobowym)**
	Operator wyciągarki (lub operator pilarki w systemie jednoosobowym) musi umieć bezpiecznie obsługiwać wyciągarkę przy wspomaganej ścince lub ściąganiu:
9D:1	**Pozycja operatora wyciągarki**
9D:2	Wyciągarka używana aż do obalenia drzewa
9D:3	**Korzystanie z drogi / dróg ucieczki**
9D:4	Drzewo wyciągane aż do stabilnego położenia na ziemi
9D:5	Pętle zdjęte, sprawdzone i schowane
9D:6	Lina wyciągarki prawidłowo nawinięta, sprzęt do wyciągania zebrany, sprawdzony i schowany
9D:7	Miejsce pracy pozostawione bezpieczne i w porządku
Co operator pilarki musi wiedzieć i rozumieć: ECS3:	
1	Wykazać się wiedzą, jak rozpoznawać zagrożenia i stosować środki kontroli wynikające z oceny ryzyka
2	Wykazać się wiedzą na temat planowania i procedur na wypadek sytuacji awaryjnych dla danego miejsca pracy, z wykorzystaniem obowiązującego dla niego planu awaryjnego
3	Wykazać się wiedzą na temat planowania i procedur na wypadek awarii związanych z siecią elektryczną
4	Wykazać się wiedzą na temat zasad bezpieczeństwa, których należy przestrzegać przy planowaniu ścinki
5	Wykazać się wiedzą na temat punktów bezpieczeństwa, które należy uwzględnić przy ścince większego drzewa przeważonego w kierunku obalenia
6	Wykazać się wiedzą na temat punktów bezpieczeństwa, które należy uwzględnić przy ścince większego drzewa przeważonego przeciwnie do zamierzonego kierunku obalenia
7	Wykazać się wiedzą na temat dodatkowych technik, które pomagają zapewnić zachowanie kierunku obalenia i/lub jakości drewna przy ścince dużych drzew
8	Wykazać się wiedzą na temat konsekwencji niestosowania właściwej techniki przy drzewie przeważonym w kierunku obalenia
9	Wykazać się wiedzą na temat konsekwencji niestosowania właściwej techniki przy ścince drzewa lekko przeważonego przeciwnie do zamierzonego kierunku obalenia
10	Wykazać się wiedzą na temat ścinki drzew zgniłych lub martwych
11	Wykazać się wiedzą na temat określania punktów bezpieczeństwa przy planowaniu okrzesywania
12	Wykazać się wiedzą na temat zasad bezpieczeństwa wymaganych podczas przerzynki
13	Wykazać się wiedzą, jak uwolnić zakleszczoną pilarkę
14	Wykazać się wiedzą na temat wymagań, które należy uwzględnić przy układaniu drewna w stosy
15	Wykazać się wiedzą na temat zasad bezpieczeństwa przy doborze sprzętu do wyciągania
16	Wykazać się wiedzą na temat punktów bezpieczeństwa, które operator pilarki musi uwzględnić w związku z pracą wyciągarki

17	Wykazać się wiedzą na temat zwielokrotnienia sił występującego przy użyciu bloczków / krążków zmiany kierunku do ciągnięcia z odchyleniem i olinowania podwójnego oraz doboru punktów kotwiczenia

Egzamin ECC3: wymagania EFESC dotyczące zadań i kryteriów	
Aby uzyskać Europejski Certyfikat Pilarza poziomu 3 (ECC3), należy zdać egzamin, podczas którego sprawdzane są umiejętności i wiedza, zarówno teoretyczna, jak i praktyczna. Certyfikat ten potwierdza kompetencje do pracy zgodnie z minimalnymi Europejskimi Standardami Pracy Pilarką poziomu 3. Jeżeli krajowe standardy lub procedury egzaminacyjne są bardziej rygorystyczne, a zakres ECS3 jest w nich ujęty, certyfikowany ośrodek egzaminacyjny może dodać do posiadanego certyfikatu oznaczenie ECC3.	
Podczas egzaminu certyfikowany egzaminator musi obiektywnie sprawdzić, zgodnie ze standardami, następujące minimalne zadania i kryteria. Szkolenie i egzaminowanie muszą być rozdzielone: egzaminator nie może znać kandydata.	
	Warunek przystąpienia do egzaminu ECC3: ECC2
Zadania egzaminacyjne ECC3:	
	Test teoretyczny:
	- pisemny lub ustny
	Test praktyczny:
	- Zalecana min. długość prowadnicy 38 cm, co najmniej jedno drzewo o średnicy na wysokości ścinki większej niż efektywna długość prowadnicy. Maks. dopuszczalny czas 2 godz. 30 min
	- Kandydat musi podpisać ocenę ryzyka (OR), okazać dokument tożsamości i nosić odpowiednie ŚOI do ścinki drzew.
	- Kandydat musi rozpoznać zagrożenia związane z miejscem pracy i drzewami, przy których będzie pracował; przeprowadza ocenę ryzyka (OR), planuje pracę i postępowanie w sytuacji awaryjnej
	- Kandydat musi sprawdzić stan pilarki / naostrzenie itp. oraz bezpieczeństwo przed użyciem.
	- Kandydat musi sprawdzić wymagania prawne i środowiskowe dla miejsca pracy zgodnie z normami krajowymi.
	- Kandydat musi usunąć dolne gałęzie.
	- Kandydat musi ściąć **co najmniej 2 drzewa** w sposób bezpieczny i ergonomiczny - Kandydat ścina drzewo proste oraz drzewo przeważone do tyłu, do przodu lub na bok, wybrane przez egzaminatora (jedno drzewo o średnicy powyżej 38 cm i jedno drzewo o średnicy powyżej 56 cm na wysokości ścinki). Do wspomagania ścinki można użyć wyciągarki, jeśli narzędzia pomocnicze uznano za niewystarczające.
	- Kandydat musi wykonać podcięcie wyznaczające kierunek obalenia drzew prostych, przeważonych do przodu lub do tyłu.

	- Kandydat musi wykonać główne cięcie / cięcia ścinające bezpieczną i skuteczną metodą ścinki (np. cięcie „duńskie” / z zachowanym narożnikiem („saved corner”); cięcie wgłębne z cięciem promieniowym; technika „cięcia wgłębnego” z pozostawieniem tylnej listwy podtrzymującej; lub inne cięcie odpowiednie do pokroju drzewa).
	- Kandydat musi okrzesać drzewa i przerzynać pnie w sposób bezpieczny i ergonomiczny.
	- Kandydat musi odciąć wierzchołek drzewa zgodnie z wymaganiami dla miejsca pracy.
	- Kandydat musi przygotować i użyć systemu z wyciągarką do wspomaganej ścinki drzewa lub do ściągnięcia drzewa zawieszonego w sposób bezpieczny i ergonomiczny. Ma to wykazać umiejętności kandydata oraz prawidłowy dobór elementów i ich rozmieszczenia: (wyciągarka może być ręczna lub mechaniczna, ale musi być dostosowana do wielkości drzewa. Wszystkie elementy, w tym punkty kotwiczenia, muszą być odpowiednie do celu i zgodne z używanym systemem.)

Błędy krytyczne lub kombinacja błędów istotnych sprzecznych z dobrą praktyką określoną w niniejszych standardach skutkują niezdaniem egzaminu. Egzaminator ma prawo i obowiązek przerwać egzamin, jeśli bezpośrednio zagrożone jest bezpieczeństwo.	
Kryteria egzaminacyjne ECC3:	
	Test teoretyczny:
	- W przypadku testu wielokrotnego wyboru: zalecany minimalny wynik pozytywny: 70% (w zależności od krajowego systemu oceniania)
	Test praktyczny:
KRYTYCZNE (C): JEŻELI CHOĆ JEDEN Z PONIŻSZYCH punktów krytycznych NIE ZOSTANIE SPEŁNIONY, KANDYDAT NIE MOŻE ZDAĆ ECC poziomu 3:	
brak	- kandydat nosi odpowiednie ŚOI do ścinki drzew
	- kandydat trzyma prawą rękę na tylnym uchwycie podczas cięcia
	- kandydat trzyma prowadnicę po przeciwnej stronie pnia lub poza linią głowy / szyi i ciała podczas usuwania dolnych gałęzi
	- korpus pilarki kandydata nie znajduje się powyżej wysokości barków podczas cięcia
	- kandydat zajmuje bezpieczną pozycję z boku drzewa / pnia przy wszystkich czynnościach
	- kandydat sprawdza miejsce pracy pod kątem szczególnych warunków bezpieczeństwa (w tym osób trzecich) przed rozpoczęciem głównego cięcia ścinającego i głośno ostrzega słownie: brak osób nieupoważnionych w promieniu dwóch długości drzewa lub bezpośrednio poniżej na stromych stokach
	- kandydat pozostawia zawiasę odpowiednią do średnicy, pokroju i stanu drzewa
	- kandydat w pełni korzysta z przygotowanej drogi ucieczki, gdy tylko drzewo zaczyna się przewracać
ISTOTNE (R): JEŻELI PO JEDNYM OSTRZEŻENIU ZOSTANIE POPEŁNIONYCH WIĘCEJ BŁĘDÓW ISTOTNYCH W PONIŻSZYCH ZAKRESACH, NIŻ WYNOSI DOPUSZCZALNE MAKSIMUM, KANDYDAT NIE MOŻE ZDAĆ ECC poziomu 3:	
	- kandydat nosi rękawice odpowiednie do zadania i ma osobistą / zespołową apteczkę pierwszej pomocy – na stanowisku pracy
	- kandydat przeprowadza ocenę ryzyka, planuje pracę i postępowanie w sytuacji awaryjnej

6 **Maks. liczba błędów**	- kandydat sprawdza działanie hamulca łańcucha, osłony lewej dłoni i blokady dźwigni przepustnicy
	- kandydat sprawdza ochronę fauny, flory, dzikiej przyrody, cieków wodnych, wymagania dla miejsca pracy itp. w zakresie zanieczyszczeń / szkód
	- kandydat sprawdza drzewa pod kątem oznak zgnilizny lub rozkładu, luźnych gałęzi i dokładnie ocenia rozkład ciężaru
	- kandydat pracuje w stabilnej i ergonomicznej pozycji
	- kandydat właściwie używa hamulca łańcucha: zgodnie z przepisami krajowymi, np. podczas przemieszczania się z pracującym silnikiem, gdy pilarkę trzeba odłożyć w trakcie przenoszenia przeciętego materiału, przed zdjęciem ręki z pilarki lub przy sięganiu nad prowadnicą i pokonywaniu przeszkód
	- kandydat ma lewy kciuk zawsze na przednim uchwycie podczas cięcia, głowa / szyja nie znajdują się na linii łańcucha (chyba że przy sprawdzaniu linii cięcia z końcówką prowadnicy w pełni widoczną)
	- kandydat dokonuje prawidłowego wyboru kierunku obalenia oraz wybiera i przygotowuje drogi ucieczki
	- kandydat wykonuje cięcia podcięcia, które dokładnie się spotykają (bez przecięcia), podcięcie skierowane w wybranym kierunku obalenia
	- kandydat wybiera właściwą metodę ścinki odpowiednią do danego pokroju drzewa
	- końcowa pozycja kandydata jest bezpieczna względem pokroju drzewa
	- kandydat używa w razie potrzeby odpowiednich narzędzi pomocniczych do obalenia drzewa i przygotowuje bezpieczny system z wyciągarką: wszystkie elementy, w tym punkty kotwiczenia, muszą być odpowiednie do celu i zgodne z używanym systemem
	- kandydat ustalił jasną komunikację z operatorem wyciągarki (jeśli dotyczy), który znajduje się w bezpiecznej pozycji i korzysta z drogi ucieczki, gdy drzewo zaczyna się przewracać
	- kandydat spogląda w górę i sprawdza, czy nie ma luźnych gałęzi, wierzchołków itp.
	- kandydat zajmuje bezpieczną pozycję z boku drzewa, jeśli drzewo zostało zawieszone
	- kandydat unika pracy w strefach zagrożenia przy ściąganiu drzewa zawieszonego
	- kandydat ostrożnie usuwa pozostałości podtrzymującej zawiasy
	- kandydat w razie potrzeby przygotowuje nowe drogi ucieczki
	- kandydat unika cięcia w kierunku nóg i ciała, unika używania strefy odbicia na końcówce prowadnicy oraz przemieszczania się z poruszającym się łańcuchem, gdy pilarka jest po tej samej stronie pnia co operator
	- kandydat unika pracy po dolnej stronie drzewa na stokach, chyba że drzewo jest zabezpieczone
	- kandydat przy silnym naprężeniu „bocznym” pracuje wyłącznie od ściskanej strony gałęzi
	- kandydat nie pracuje pod zwisającymi konarami